

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Libora Duľu a JUDr. René Štepánika na neverejnom zasadnutí 19. novembra 2013 v Bratislave v trestnej veci proti obžalovanému **J. J.** pre trestný čin sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. a iné, o sťažnosti obžalovaného J. J. proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 23. septembra 2013, sp. zn. 1T 13/2005, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 149 ods. 1 Tr. por. napadnuté uznesenie **sa z r u š u j e.**

O d ô v o d n e n i e

Predseda senátu Krajského súdu v Trnave uznesením z 23. septembra 2013, sp. zn. 1T 13/2005, uložil obžalovanému J. J. podľa § 66 ods. 1 Tr. zák. (zák. č. 141/1961 Zb. v znení noviel) poriadkovú pokutu 1 000 eur.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že obžalovaný J. J. sa bez dostatočného ospravedlnenia nedostavil na hlavné pojednávanie 23. septembra 2013 o 9.00 hod., pričom o ňom bol riadne a včas upovedomený (8. júla 2013), o čom svedčí jeho podpis na doručenke. Z dôvodu neprítomnosti obžalovaného súd musel hlavné pojednávanie odročiť na nový termín. Obžalovaný J. J. síce dňa 18. septembra 2013 prostredníctvom pošty odoslal ospravedlnenie neúčasti zo zdravotných dôvodov, avšak toto ospravedlnenie bolo súdu doručené až o 12.20 hod. dňa 23. septembra 2013, teda až po odročení hlavného pojednávania. V uznesení poukázal na platnú judikatúru (R 41/2004) o včasnosti ospravedlnenia obžalovaného na hlavnom pojednávaní. Za včasné tak nemožno považovať konkrétne ospravedlnenie obžalovaného J. J..

Proti tomuto uzneseniu podal obžalovaný J. J. písomným podaním sťažnosť. Namietol v nej nesprávnosť výroku súdu o uložení poriadkovej pokuty a nesprávnosť a nezákonnosť konania, ktoré uzneseniu predchádzalo. Vytkol Krajskému súdu v Trnave, že pred rozhodnutím neskúmal osobné pomery obžalovaného - vyživovacia povinnosť voči štyrom maloletým deťom a od 1. augusta 2013 nevykonávanie podnikateľskej činnosti - či bude môcť zaplatiť neprimerane vysokú pokutu za včasné ospravedlnenie podané na pošte 18. septembra 2013, teda štyri dni pred nariadeným termínom hlavného pojednávania dňa 23. septembra 2013, pričom obžalovaný nemôže znášať to, že si súd vyzdvihol zásielku až dňa 23. septembra 2013 o 12.20 hod., hoci Slovenská pošta má doručiť adresátovi doporučený list 2. triedy druhý pracovný deň po dni podania, v tomto prípade 20. septembra 2013. Poukázal i na skutočnosť, že v tejto trestnej veci Krajský súd v Trnave od podania obžaloby neuložil nikomu pokutu a to ani za opakované nedostavovanie sa svedkov bez ospravedlnenia na hlavné pojednávania. Uznesenie o poriadkovej pokute považuje za rozporné so zákonom a Listinou základných práv a slobôd. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že napadnuté uznesenie zruší v celom rozsahu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o riadnom opravnom prostriedku v zmysle § 147 ods. 1 Tr. por. pri rozhodovaní o sťažnosti obžalovaného J. J. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia a konanie tomuto uzneseniu predchádzajúce a skonštatoval, že sťažnosť je prípustná (§ 66 ods. 4 Tr. por.), bola podaná oprávnenou osobou (§ 142 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a mieste (§ 143 ods. 1 Tr. por.) a zistil, že sťažnosť obžalovaného J. J. je dôvodná.

V trestnej veci obžalovaného J. J. bola podaná obžaloba dňa 23. septembra 2005 na Krajský súd v Trnave pre skutok kvalifikovaný ako trestný čin sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. s trestnou sadzbou odňatia slobody päť až dvanásť rokov.

Podľa § 564 ods. 4 Tr. por. - zák. č. 301/2005 Z. z. v znení noviel, vo veciach, v ktorých bola podaná obžaloba na krajský súd na vykonanie konania v prvom stupni pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona (1. januára 2006), vykoná konanie v prvom stupni príslušný krajský súd podľa doterajších predpisov, t. j. podľa zákona č. 141/1961 Zb. v znení noviel (Trestný poriadok).

Podľa § 202 ods. 3 veta prvá zák. č. 141/1961 Zb. v znení noviel hlavné pojednávanie v neprítomnosti obžalovaného nemožno konať, ak je obžalovaný vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody alebo ak ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje päť rokov. To je i konkrétny prípad obžalovaného J. J..

Podľa § 202 ods. 4 citovaného Trestného poriadku ustanovenie prvej vety odseku 3 sa nepoužije, ak obžalovaný požiadala, aby sa hlavné pojednávanie konalo v jeho neprítomnosti.

Obžalovaný J. J. podal dňa 18. septembra 2013 na pošte v S. ospravedlnenie z pojednávania dňa 23. septembra 2013 Krajského súdu v Trnave v jeho trestnej veci zo zdravotných dôvodov, pričom súčasťou tohto podania je i súhlas - žiadosť, aby sa hlavné pojednávanie v tento deň konalo i bez jeho prítomnosti. Tým bolo naplnené ustanovenie § 202 ods. 4 Tr. por., že pri splnení ostatných podmienok § 202 ods. 2 Tr. por. - v neprítomnosti obžalovaného môže sa hlavné pojednávanie vykonať, len ak súd má za to, že možno vec spoľahlivo rozhodnúť a účel trestného konania dosiahnuť i bez prítomnosti obžalovaného a pritom

a/ obžaloba bola obžalovanému riadne doručená a obžalovaný bol na hlavné pojednávanie včas a riadne predvolaný

b/ o skutku, ktorý je predmetom obžaloby bol obžalovaný už niektorým orgánom činným v trestnom konaní vyslúchnutý a bolo dodržané ustanovenie o vznesení obvinenia (§ 163) a obvinený bol upozornený na možnosť preštudovať spis a urobiť návrhy na doplnenie vyšetrovania (§ 166 ods. 1) - by podľa uváženia súdu umožňovalo vykonať toto hlavné pojednávanie i bez prítomnosti obžalovaného. Sťažnostný súd má v uvedenej súvislosti za to, že pre konanie v neprítomnosti boli inak splnené zákonné podmienky. Vyplýva to i z odôvodnenia uznesenia Krajského súdu v Trnave: „Skutočnosť, že k oznámeniu ospravedlnenia obžalovaného J. J. tunajšiemu súdu došlo až po jeho odročení, znamenalo aj to, že nebolo možné vykonať hlavné pojednávanie v jeho neprítomnosti so súhlasom obžalovaného obsiahnutého v jeho písomnom podaní a de facto muselo byť uvedené hlavné pojednávanie aj tak odročené“.

Obžalovaný J. J. zaslal predmetné podanie ospravedlnenia neúčasti na hlavnom pojednávaní a žiadosti o vykonanie hlavného pojednávania v jeho neprítomnosti Krajskému súdu v Trnave prostredníctvom Slovenskej pošty dňa 18. septembra 2013 (streda) s reálnym očakávaním jeho doručenia ako zásielky 2. triedy v piatok 20. septembra 2013. Ak napriek tomu bola zásielka prevzatá - § 134 vyhl. č. 543/2005 Z. z. Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (Spravovací poriadok) - Krajským súdom v Trnave až 23. septembra 2013 o 12.20 hodine a do sféry poznania vo veci rozhodujúceho predsedu senátu sa dostala až po odročení hlavného pojednávania, nemožno to pričítať na vrub obžalovaného a vyvodiť z toho záver o oneskorenom podaní z jeho strany, pretože nie včasné doručenie predmetnej zásielky bolo zavinené obžalovaným. Pre vyvodenie sankcii voči obžalovanému pritom nie je rozhodujúce, či takto oneskorené doručenie zásielky spôsobila pošta ako verejný prepravca, či pracovníci súdu manipulujúci so zásielkou až po jej odovzdanie príslušnému predsedovi senátu. Za uvedených okolností sa tak sťažnostný súd nestotožnil so záverom súdu prvého stupňa o zmarení hlavného pojednávania obžalovaným J. J. a teda nebolo dôvodné a v súlade so zákonom (§ 66 ods. 1 Tr. por.) ukladať obžalovanému poriadkovú pokutu.

Vzhľadom k nedôvodnosti uloženia poriadkovej pokuty obžalovanému uznesením Krajského súdu v Trnave z 23. septembra 2013, sp. zn. 1T 13/2005, Najvyšší súd Slovenskej republiky toto napadnuté uznesenie podľa § 149 ods. 1 Tr. por. zrušil. V nadväznosti na to sa stalo bezpredmetným posudzovanie časti sťažnosti obžalovaného J. J. o výške uloženej poriadkovej pokuty.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 19. novembra 2013

JUDr. Peter K r a j č o v i č, v. r.
predseda senátu

Vypracoval : JUDr. René Štepánik

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová